

84(2Рос=кара)6
и49

кара, 8449

0+

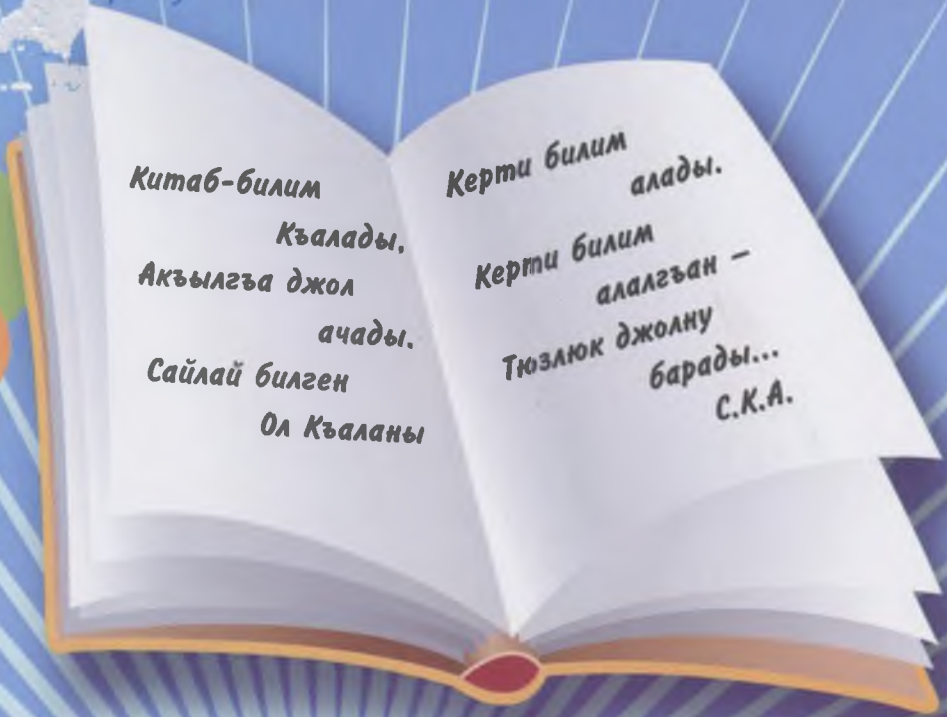

Сабий журнал
2013

«СОКОЛ» 2-3 (49-50)
ИЮНЬ – СЕНТЯБРЬ

84(2Рос-...)
И47

ГУРТУЛАНЫ БЕРТ (малкъар шайыр)

КИТАБНЫ ТИЛЕГИ

Сыйлы кёрюб, ачыб къара ичиме:
Болушурма, илму бериб кючюнге;
Хар къагъытым шиякыды, къазалсанг,
Ол сеннге уллу саугъады, ангыласанг.

Таб джюрютсенг, седиреуден солурма,
Джарыкъ берген кёз чырагъынг болурма.
Бек тийме мени суюб окъурну,
Дарман болуб, сау этерме сокъурну.

Шиякы – кёб зат джыйылыб, къаланыб тургъаны.

1. Китаб: «Хар къагъытым шиякыды, къазалсанг», – деб нек айтады?
2. Назмуну ахыр тизгинини магъанасын сюзюгюз.
3. Азбар этигиз.

ГОСУДАРСТВЕННАЯ
НАЦИОНАЛЬНАЯ БИБЛИОТЕКА
КАРАЧАЕВО-ЧЕРКЕЗСКОЙ
РЕСПУБЛИКИ

Кара: 8449

МЕНИКИ

Меникиди ,меники
Кёкде бухар булутчукъ.
Меникиди, меники
Нюр ауазлы булбулчукъ!

Кёзлерими къаматхан
Кюн таякъчыкъ меникид,
Гоккалагъа джан атхан
Гёбелекке меникид!

Меникиди, меники
Джел келтирген хапарчыкъ.
Меникиди, меники
Джерге тюшген чапыракъчыкъ!

Кёзюм кёрген дюн-дуния
Бютеулей да меникид...
Мамырлыкъны къууанчы
Сеники бла меникид!

Бу сёзлени магъаналарын бил:
Бухар, мамырлыкъ, ауазлы.

Чотчаланы Алла

БАППАКЪЧЫКЪ

Бапшаханчыкъ – баппакъчыкъ –
Гитче сары джуммакъчыкъ,
Чабыб барыб киреди –
Джангур кёлде джюзеди.

МАСКЕЧИК

Танг атхынчы кычырыкъ
Сау арбазгъа, тийреге.
Джокъду чыртда сабырлыкъ
Гитче къара маскеге.

ГУРТ ТАУУКЪЧУКЪ

Гурт тауукъчукъ азгъанды,
Къанатланы джайгъанды.
Сескеклениб къарайды,
Джюджеклерин санайды.

ИЛЯЧИН

Кёкде баргъан кёлекге,
Келиб къонду терекге.
– Ким боллукъду, арабин?
– Илячинди, илячин!

БУЛУТЧУКЪЛА

Кёкде эки булутчукъ
Чабыб-джортуб ойнайла,
Кёлге келиб джууукъчукъ,
Кюзгючюкге къарайла.

Сылпагъарланы Кулина

УЛАКЪЧЫКЪ

Ой, улакъчыкъ, улакъчыкъ,
Ёрекъулакъ, шауракъчыкъ!
Керпеслениб чынгауукъ,
Къакъышлары – тук-тук-тук...

Оюн суйген эркечик,
Ташха, тикге ёрлеучюк!
Къолну созуб чакъырсанг,
Къулакъ къагъыб кетгенчик!

2003 дж.

Шауракъ – кёксюл къаралдым,
къаралдым кёксюл.

ТЮЛКЮЧЮК

– Мен Тюлкюме, тюлкючюк,
Къызгъыл-сары тюключюк,
Чамчы, джарыкъ, тиричик,
Тауда, къырда – джюйрюкчюк,
Джомакълада – кючлючюк.
Эришселе мени бла,
Айю, бёрю – кюлкюлюк,
Кюлкю-мюлкю – сизге джюк!
Мен а – кёрпе тюключюк!

ТИЛБУРГУЧ

Ой, чабакъла, чабакъла –
Сууда баргъан табакъла,
Юсчюклери омакъла.
Ислам тутду бирчигин,
Сыйпайма деб юсчюгюн,
Ийиб къойду къолундан.
Тайыб тюшдю ол суугъа,
Терк кёмюлдю бугъуна.
Табакъ тюлдю, ол – чабакъ,
Чабакъ юсю-тайгъалакъ.

БУ КЪАЙСЫ ДЖОМАКЪДЫ?

КИРПИЧИК

– Кирпи, кирпи, кирпичик,
Сен – чыгъана джуммакъчыкъ,
Нексе былай тюрлючюк,
Бугъунчакъчыкъ, джууашчыкъ?
– Айхай да мен джууашма,
Чыгъана тобха ушашма.
Болгъанма да татлычыкъ,
Кёбдю манга джутланлыкъ.

КЮЧЮКЧЮК

Салпыкъулакъ кючюкчюк,
Арымагъан тиричик,
Къуйрукъчугъу – къалашчыкъ,
Хаман чарсха чабханчыкъ.

Баппакъланы къозуучу,
Кёк кишиудан къоркъуучу.
Гау-гаучугъу – джараша,
Томалгъланы – тамаша.
Чакъырады оюннга –
Сюед, алсанг къойнунга!

КИЙИК ЭЧКИЛЕ АЛТЫН ДЖУУАКЛЫ НЕК

Эртде-эртде бир къатын бла бир киши джашагъандыла. Бир кюн ол киши келгенди да юй бийчесине айтханды:

– Къарачы, мен къаллай адам этген эсем да саламдан! Къалай чемерме мен!

Къатын терезеден къараса – саламдан этилген адамгъа джан кириб, томала-томала келе тура эди.

Тиширыу къоркъады да кишиге айтады:

– Ай, не этиб къойдунг сен бизге?! Энди ол салам адам экибизни да ашаб къоярыкъды!

Салам адам бир замандан юйге кириб келеди. Ары-бери къараб, къатынны урчукъ ийире тургъланын, кишини да олтуруб тургъланын кёреди. Джетиб экисин да джутады. Андан бара-барыб, беш къызны суу алыб баргъланын кёреди. Аланы да джутады. Дагъыда бара барыб, бир кийик эчкиге тюбейди.

– Мен сени ашайма, – дейди салам адам эчкиге.

– Къой, мени ашама. Андан эсе, мен кесим къаядан аузунга

Мамаева З.У.

АНАМА

(лирика миниатюра)

Анам, сен болмасанг, мен бюгюн къайда боллукъ эдим!.. Сени джылы къарамынг мени бюгюн да кёзюмден кетмейди. Огъурлу тюрсюнюнг джорюген джолуму джарытханлай турады.

Зыбыр къолларынгы джылы-уларын мени санымы сылагъан джерлери унутмайдыла. Къы-йналгъан кюнюмде сен меннге, кёл эте, джашаугъа кёл салдыра эдинг.

АНА деген сёзден багъалы болурму дунияда? Хар бир адамны анасыны суйюмлю тюрсюню дуниягъа джаратылгъан адамланы кёз алларында турады. Аны айтхан сёзлери джюреклеринден кетмейди. Ананы туугъан кюнюн биз, дунияда джашагъан адамланы кёбюсю ,билмейбиз, къуру кесибизни билебиз.

Ол багъалы Ананы биз нек унутабыз? Ол дуниягъа туумай турса, биз да боллукъ тюл эдик.

Аны унутмайыкъ джашагъан джашауубузда!

БОЛГЪАНДЫЛА? (Къарачай-малкъар халкъ джомакъ)

– Къой, мени ашама. Андан эсе, мен кесим къаядан ауузунга секирейим. Сен къаяны тубюнде ауузунгу ачыб сирел. Мен башына чыгъайым, – дегенди кийик эчки.

Салам адам аны айтханына ыразы болгъанды да къаяны тубюнде сакълайды.

Кийик эчки, къаяны башындан чынгаб келиб, аны къарнына туякъларын бирден урады. Салам адамны ичи бузулады. Ол джутхан адамла аны къарнындан сау болуб чыгъадыла. Ала кийик эчкини ййнакълайдыла, эркетедиле, кесин да ала барыб, джууакларын да алтын бла джасайдыла.

Андан бери кийик эчкилени джууаклары алтын болгъанды, дейдиле.

1. Адам керексиз, магъанасыз иш этсе, ол заран келтириучюсю джомакъда къалай кёргюзюледи? 2. Киши, ишини заранын ангылаб, аны заманында къоратыргъа нек тырмашмагъанды? 3. Адамла кийик эчкини тирилизин, оюмлулугъун багъалата билгенмидиле? Игиликни багъалата билиу къаллай иннет шартды?

Байрамукъланы Фатима ОЮМЛАРЫМ - ОЮУЛАРЫМ

Джерни керти джылытхан адам
баласыны джюрек джылыууду.

Мухарны ашхыны уллу, джутну
къучагъы уллу.

Керти акъыллыладан эсе, «акъ-
ыллыма», – деген кѣб.

Керти насыблыладан эсе, «на-
сыблыма», – деген аз.

Бетсиз болсанг, этсиз-дженсиз
къалырса.

Халкъны ичинде тамам терен
акъыллы адамлары алай кѣб бол-
майдыла. Аны алайлыгъын унут-
май, ол адамлагъа джол къоя, орун
бере билиу – ол миллет ангыны да-
раджасын кѣргюзтген юлгюдю.

Иги китаб... Сенден иги тенгни
адам баласы кесине къураялмагъ-
анды

Сабийлеринден къууанган
аналаны бетлеринде бир джуму-
шакъ нюр, тынгылылыкъ, джы-
лыу барды.

Аманны этерге кеси кесинден
уялмагъан адамдан хурмет сакъ-
лама», – дерге ёчдю атам.

«Сыйлы Аллах! Сенден биз мил-
летни Сабий юле бла Къартлыкъ
юле керек болур къыйынлыкъ-
дан сакъла», – деб тилейме.

Ким аманы бла, ким игиси бла
бай.

Ата-ана барлыкъда анга шукур
эте, зауукъ эте, тыйыншысыча
сан эте, джашай билген – ол джа-
шауну багъасын билген адамды.

«Бу меннге не махтау, не ачха
келтирирге керекди», – деб баш-
лагъан ишингден ёмюрде бет джа-
рыкълы болалмазса.

Биреуню аманлаб, кеслерине
сый тартханла кѣбдюле.

Биреуню аманлаб, кеслерине
сый табханла джожъдула.

Кѣзден-къашдан да бек адам-
ны артыкъ чырайлы кѣргюзген –
адеби, намысы, джюрек джылыуу,
сабырлыгъы, олтура-тура, сѣлеше
билиуюдю.

Бир-бир адамгъа тюбесенг, джю-
регинге кюн тийгенча боласа.

КЪАРАЧАЙ-МАЛКЪАР МАКЪАМ - СОГЪУУ ИНСТРУМЕНТЛЕ

Саз, сырыйна, къыл къобуз, къынгыр къобуз, джая къыл къобуз, ныннуу, сыбызгъы, гыбыт къобуз, харс, даурбаз, тиек къобуз, синнар (16 къыллы бурунгу алан къыл къобуз), д.а.к.

Сылпагъарланы Кулина

КИМ КЮЧЛЮДЮ?

Талай джашчыкъ: «Ким кючлюдю бизни ичибиздегиледе?» – деб, эришиб селешгендиле.

– Мен, майна, ол ташны келтюрюб, джюз метрге элталлыкъма! – дегенди бири.

Мен бир аягъымда эки сагъат сюелиб тураллыкъма! – дегенди экинчи.

– Мен а, бу базыкъ таякъны эки къолум бла эки къыйырындан тутуб, ортасын тобугъума уруб, белинден эки эталлыкъма! – дегенди ючюнчю.

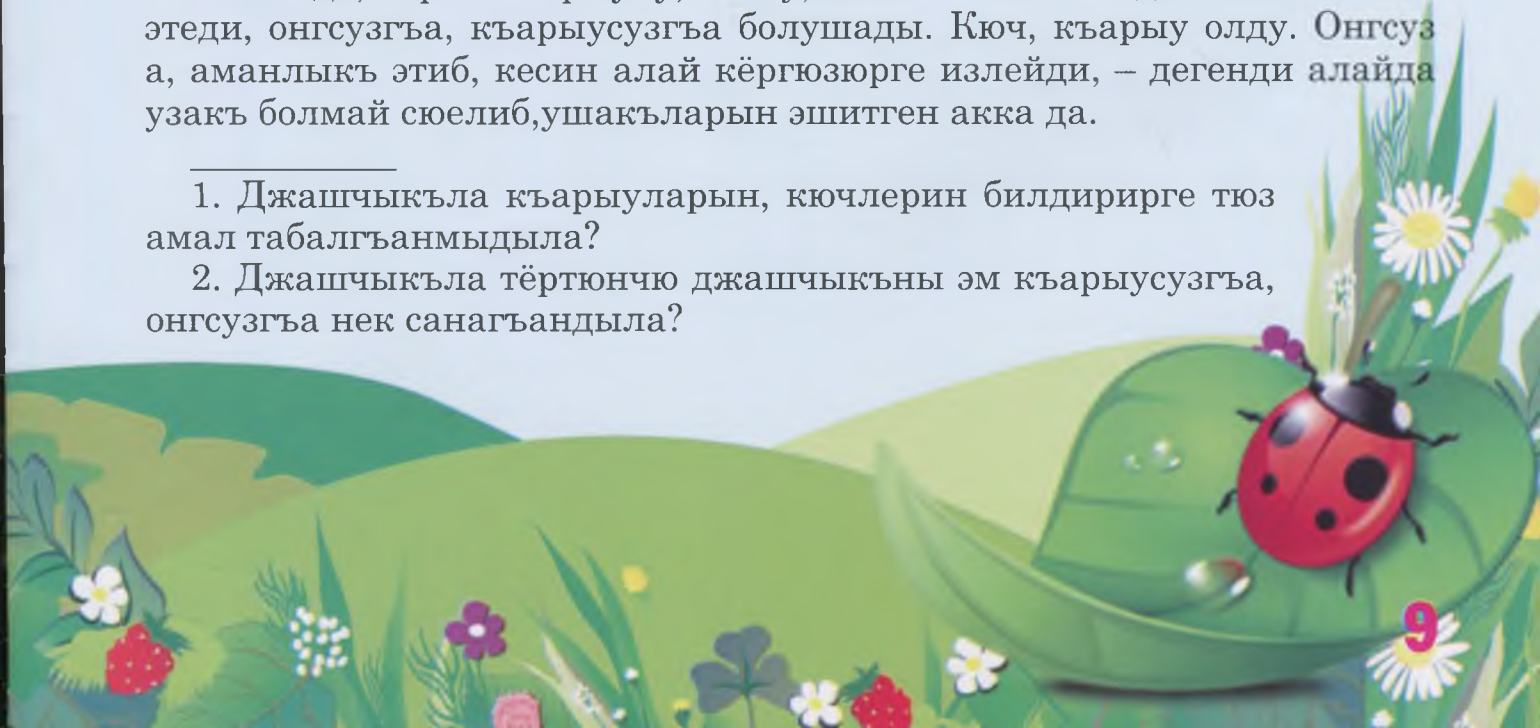
– Ма мен а ма ол къозуну джумдурум бла уруб, онбеш метрге чортлаталлыкъма! – дегенди төртюнчю джашчыкъ.

– Билдик! Ма сен эм къарыусузса. Эм онгсузса бизни ичибизде да, бютеу элде да! Тюрленмесенг, сени бла ойнаргъа да керек тюлдю: кесингден онгсузну уруб, къарыу сынаргъа излейсе! – дегенди анга оюн башчы Махараш. Башхала да аны айтханын тюзге санагъандыла.

– Игитда, керти къарыулу, онглу, кесине базгъан адам иги ишлени этеди, онгсузгъа, къарыусузгъа болушады. Кюч, къарыу олду. Онгсуз а, аманлыкъ этиб, кесин алай кёргюзюрге излейди, – дегенди алайда узакъ болмай сюелиб, ушакъларын эшитген акка да.

1. Джашчыкъла къарыуларын, кючлерин билдирирге тюз амал табалгъанмыдыла?

2. Джашчыкъла төртюнчю джашчыкъны эм къарыусузгъа, онгсузгъа нек санагъандыла?

СОККАНЫ СЁЗАЮГЮ

(Бир суратлы инсценировка. Сылпагъарланы Рамазанны чамларына кёре джарашдырылгъанды.)

Къошулгъанла: Устаз Сурат Аслановна, Сокка, талай сохта,
7-чи класс. Дерс бара турады.

Сурат Аслановна. – Сабийле, ол джол дерсде биз алан (къарачай-малкъар) тилде сыфатны билдирген сёзлени, къыйдыргъан магъанасы болгъан сёзтутушланы юслеринден сёлешген эдик.

Сёзлени тюз магъаналары бла къыйдыргъан магъаналары болады, магъаналары бир-бирлерине джууукъ неда къаршчы сёзле боладыла. Ол затланы ангылаб, сёзлени магъаналарын кесгин билиб, аланы тюз хайырлана билирге юренирге керек болады, деген оюмгъа келген эдик. Аны кибик, сёзлени, айтымланы, сёзтутушланы бир тилден бир тилге кёчюрген заманда ол затлагъа эс бёлюрге кереклисин айтхан эдик.

Къайда, Сокка, сен къарачай тилни айырыб иги билесе, юйге берилген дерсни къалай тындыргъанынгдан бир хапар айт.

Сокка (къобуб). Сурат Аслановна, сиз юйде этерге берген ишни тюз тындырыр ючюн, окъуу китабдан эсе да бек «Къарачай-малкъар-орус сёзлюкге» къарагъыз, аланы окъугъуз, деген эдигиз.

Сурат Аслановна. Тюз айтаса, окъудунгму да?

Сокка. Мени атамы аллай эки-юч сёзлюк-словарь китабы барды. Алагъа къарадым, окъудум. Барыда джукъгъа джарамагъан затладыла.

Сурат Аслановна. Сокка, алай нек айтаса? Аланы уллу билимли алимле джарашдыргъандыла.

Сокка (сабыр-сабыр). Алимликлери алай болур эди. Ала айтханны айтыргъа суймейме ансы, дерсими билеме. Кесим сёзлюк джарашдыра турама. Боллукъ эсе, андан бир кесек окъуюм. Менде сёзлени магъаналары кесгин ачыкъланады. Алимлеча, терсине урдур турмайма.

Сурат Аслановна. Айхай-айхай, бютюн да алаамат! Кесигиз хар затны магъанасын терен ангылаб, оюм этиб оюмлулугъуз, фахмугъуз айный барырча, алай ишлерге керекди. Мен энчи оюму болгъанны бек джаратама, окъу.

Сокка (дефтерин ачыб, окъуб башлайды). Къарачай-орус сёзлюк:

Сенек аууз – вилы рот.

Бизге башсыз тиширыу келди – к нам пришла женщина без головы.

Ат джер – лошадь земля.

Къара суу – чёрная вода.

Сары джау – желтое масло.

Къара халатны кийдим – одел чёрную ошибку.

Сарыбий Гитчекъызны джашыды – жёлтый князь – сын маленькой девушки.

Джазыу суугъа чынгатыр – письменность заставит в воду прыгать.

Иги окъугъан сохтаны хар ким да сьуди – колбасу, которая хорошо учится, все любят.

Чабырлагъа салам салдым – в чабыры положил я привет.

Къара таныргъа – чёрное узнать.

Капекге тиймеген – копейку не трогающий.

Ат оюн этерге – имя игру совершать.

Дунияны къуяргъа – мир наливать.

Сурат Аслановна. Нек тохтадынг, Сокка?

Сокка. Бир кюннге мындан кёб эталмадым.

Сурат Аслановна. Аллай бир эталгъанынг да бек алаamat иш болгъанды. (Ышарыб). Бек уллу магъанасы болгъан ишни этиб башлагъанса, кюреш. Кюреше кетсенг, китаб болурча бир затны джазыб да къоярса. Алай а сёзтутушланы къыйдыргъан магъаналары болуучусун унутма. Айтылгъанлары – бирча, магъаналары башха сёзлени – омонимлени да эсге тюшюр.

Былай къадалыб, иги ишни этерге кюрешгенинг ючюн, санга «беш» салама. Бу джазгъанынгы да тас-зат этме. Ана тилибизни хар ким да сенича бек сюясакъ, бек алаamat боллукъ эди. Сау бол иги юлгю кёрюзгенинг ючюн!

Фахмусун иги ишге хайырландыра билген деген – ма буду!

Сокка. Ма, ма, ма, Сурат Аслановна, энтда!.. Саламынг узакъ болсун! – Пускай твоя солома будет (къолун силкиб), будет далекая.

Сурат Аслановна. А-а-а... алаamat!

(Джабыу).

РУССКИЕ НАРОДНЫЕ СКОРОГОВОРКИ

Шла кукушка через сад,
Поклевала виноград.
Шла кукушка мимо рынка,
Наступила на корзинку,
И упала в яму – бух!
Раздавила сорок мух!

Все бобры добры
до своих бобрят.

Пришел Прокоп, кипит укроп,
Ушел Прокоп, кипит укроп.
Как при Прокопе кипел укроп,
Так без Прокопа кипит укроп.

Коси, коса, пока роса,
Роса долой – и мы домой.

Дали вместе с простоквашей
каши нашей Клаше,
Ела, ела Клаша кашу
вместе с простоквашей.

Кукушка кукушонку
Купила капюшон.
Надел кукушонок капюшон,
А в капюшоне
кукушонок смешон!

Ученик учил уроки,
У него в чернилах щеки.

Ту-ту-ту, ту-ру-ру,
Потерял пастух трубу.
Потерял и не нашел,
И опять ко мне пришел.

У Сени и Сани в сетях
сом с усами.

Мама мыла Милу с мылом.
Мила мыло не любила.

ГЁБЕДЕКГЕЛЕ БАБОЧКИ

Бражник олиандровый

Мертвая голова

Бражник тополевый

Бражник винный

Ленточницы

Бражник глазчатый

Голубянки

Махагон

Адмирал

Траурница

Аполлон

КЪАРАЧАЙ-МАЛКЪАР ЖАЛКЪ

БУУ

(азбар этерге)

– Мюйюзлерим – кьурукъла,
Аякъларым – чыбыкъла.
Мюйюзлериме къарасам –
Ала ариу, субай-субай,
Аякъларыма къарасам –
Эки кёзюм бирча джылай, –
Дегенди Буу.
Бир джолда уа
Буу итледен къачхан эди,
Итлени ол озгъан эди.
Буу агъачда къачыб бара,
Аякъла джанын сакълаелле.
Эки мюйюзю уа
Агъачда барыргъа
Анга чырмау болаелле.
Сора буу, бара-бара,
Къалын чырпыда тутулду.
Итле къуршалаб чабханда,
Мюйюзлерин атыб къутулду.

1. Агъач – чегет.
2. Чырмау – заран, джунчутуу.

УСТАЗЫМ

(Къоркъмазланы Асиятха)

Барды мени бир устазым
Ана тилни билдирген,
Гитчеликден барыбызны
«Анам» дерге юретген.

Къор болайым джанына
Аны табхан ананы,
Устаз билим алдыргъан
Огъурлу, сыйлы атаны.

Джанын-санын аямай,
Кюрешеди бизни бла,
Кече, кюн деб санамай,
Бизге кюнюн ашыра.

Адеб, намыс юрене
Ётеди заманыбыз.
Хаман бюсюреу эте,
Алгъышлайбыз биз аны.

Саулукъ берсин ёлчесиз
Устазыма Сыйлы Аллах,
Ёмюрюн узакъ этиб,
Кёб джашарча, Уллу Аллах!

А Б В Сылпагъарланы Кулина СЁЗЛЕМЕ

Чалдышны кёзлери элибле бла тюз толтурулсала, тигине:

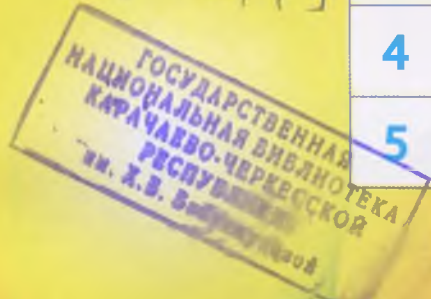
- А** – Къарачайны миллет къарнашыны аты,
- Б** – аланланы туудукъларыны бир къауумуну аты,
- В** – къаладжюкню аллыны неда къаладжюкню сабан темирин (лемехни) ариулаучу кюрекчикни аты чыгъарыкъды.

Кёнделенине:

1. Москваны бурунгу, бизнича аты.
2. Кюлаякъ, ауур къымылдаучу.
3. Хазырланыу, хазыр болуу.
4. Къолайсыз, учхара этилген.
5. Ораза тутулуучу ай.
6. Агъач къоянны бирси аты.

	А	Б	В
1			
2			
3			
4			
5			
6			

кара: 6449

Кёнделенине: 1. Музъоба (Буякъоба да дегендиге).
 2. Алмайыр. 3. Къурагъу. 4. Алчола. 5. Рамазан. 6. Тъйын.
 Тигине: А. Малкъар; Б. Къарачай; В. Арауан (араун).

Билгялары:

СЁЗ ОЮНЛА

Суратлагъа къараб, аланы атларын «Ч сёзлемени» бош кёзлерине джазыгъыз.

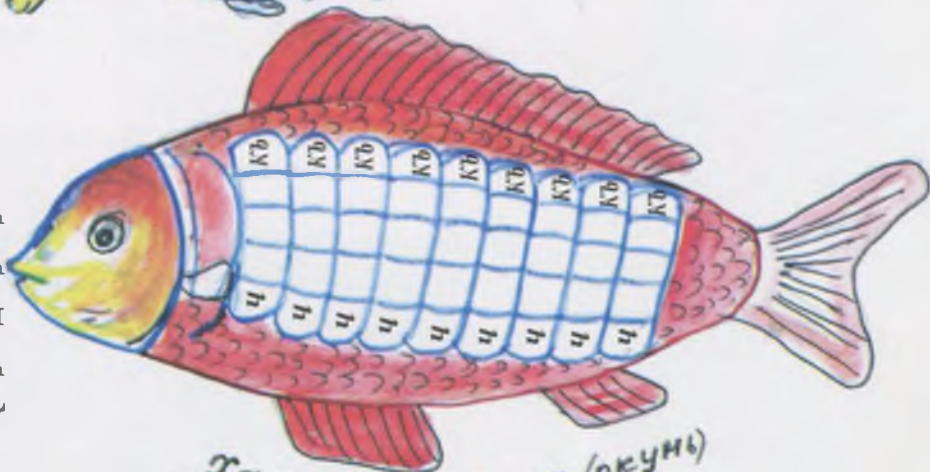
(көбөт)

Джууаблар: Сымач (пинья),
кълмач, къалач, гълоч,
чёлоч, чёмоч, къыгълч, къороч

Чабакъны бош кёзлерине суратдагъыланы атларын джаз.

Джууаблар: Чыракъ,
чунакъ (къысха
къулакълы), чачакъ,
чыбыгълъ, чуркъ, чарыкъ,
чабакъ, чыныкъ, чууакъ.

Тахал чабакъ (окуны)

ИДЯЧИННИ СЃЗДЮГЮ

Балакџа – 1) указка;
2) розги.

Балапан (палапан) –
1) великан, большой;
2) толстый, толстяк.

Сабакџ – початок
(кукурузы).

Сабах I – стебель
(кукурузы).

Сабах II – саџат, заман,
кџзю
(эртден сабах – эрт-
деннги, эртденбла эртде).

Сагюнджю –
1) джюк, ноша, багаж;
2) обуза, забота.

Тез – дженгил, олсаџат-
дан, бусаџат, терк, эрлай,
шыб деб.

Суукџз – плакса.

Сыбызџы – свирель,
дудка.

Хурттак – мизерный,
кусочек, кроха.

Сене – интерес (сенеси –
его интерес)

В. А. Сухомлинский

ВОРОНЕНОК И СОЛОВЕЙ

Вывела ворона одного-единственного птенца – Вороненка. Любила свое дитя мама Ворона, баловала его вкусными червячками.

Но вот однажды полетела Ворона за кормом и пропала. Уже и солнышко поднялось выше дерева, на котором жили Ворона с Вороненком, а матери все нет. Заплакал Вороненок. Плачет, слџзы ручьем на землю льются. Многие птицы, жившие в лесу, умолкли, жалко им бедного птенца.

Услышал Соловей плач Вороненка. Затрепетало от жалости соловьиное сердце. Оставил свое гнездышко Соловей, прилетел к вороньему гнезду, сел рядом с Вороненком и запел свою чудесную песню. Даже ветер притих, заслушался.

А Вороненок как будто и не слышит соловьиного пения, ревет, захлебывается от плача.

Но вот услышал Вороненок: где-то вдали раздался материнский голос: кра-кра... Мгновенно перестал плакать Вороненок, говорит Соловью:

– Слышишь, это моя мама поет! Замолчи, пожалуйста, не пищи!

– Кра, кра-кра... – раздалось вблизи, и Соловей умолк. Он перелетел на соседнее дерево и задумался... В тот вечер лес не слышал соловьиного пения.

0+

**Художественно-просветительский
журнал для детей «ИЛЯЧИН» (СОКОЛ) № 2-3 (49-50)**

Издается с 1997 г. Выходит 4 раза в год.

Салпагарова К.А. (гл. ред., учред.), Джуккаева Б. Ю. (зам. гл. редактора)
Журнал зарегистрирован региональным управлением Госкомпечати КЧР 18.04.96 г.
Свидетельство № Ж 0055. Журнал «ИЛЯЧИН» (СОКОЛ) № 2-3 (49-50)

На карачаевском и русском языках.

Художественный редактор Узденов Р. С.-М.

Художник Салпагарова К. А.

Корректор Узденова Ф.Б.

Сдано в набор 26.09.2013 г. Подписано в печать 05.10.2013 г.
Дата выхода в свет 10.10.2013 г. Формат 60x84 1/8. Бумага мелованная.
Печать офсетная. Тираж 2500. Заказ № 221-2013 г. Цена свободная.

Адрес редакции: г. Черкесск, ул. Фабричная, 139.

Контактный телефон: 8-928-924-26-97

Выпуск осуществлен при финансовой поддержке
Федерального агентства по печати и массовым коммуникациям
и Министерства финансов Карачаево-Черкесской Республики.

Журнал отпечатан ООО «Нартиздат»
369000, г. Черкесск, ул. 1-я Подгорная, д. 2